

Hr Priit Sauk
Transpordiamet

Meie 2.01.2025

Täitmistagatiste tingimustest ja nende rakendamisest

EKELi liikmesettevõtetelt on laekunud mitmeid tähelepanekuid tellijate (s.h Transpordiamet) poolt rakendatavate tagatiste, pangagarantiide ja deposiitide osas, mille toimimise otstarbekuses avaldatakse kahtlust. EKEL on seisukohal, et nii mitmelgi puhul on tegemist lisakoormusega, st mitte mõistliku kuluga projekterijatele, mis tegelikult oma eesmärgi ei täida.

Transpordiamet rakendab oma lepingutes täitmistagatise andmist üldjuhul kas läbi pangagarantii või deposiidi Rahandusministeeriumi kontole. Deposiidi puhul töövõtja deponeerib (intressi nõudeõigusega) Rahandusministeeriumi kontole 10% lepingu maksumusest, millest pool tagastatakse töö valmimise järel ning ülejäänud osa 3-5 aasta möödudes, mis toob kaasa deponeeritud finantsiliste vahendite väärtuse ulatusliku languse.

Kui Transpordiamet peab kinni iga akteerimisega 10% aktist ja seda hoitakse 5 aastat (väga pikk aeg) Transpordiameti kontol, siis jääb arusaamatuks, miks ei tasuta sellelt summalt intressi ning miks peab seda raha 5 aasta möödumisel tagasi taotlema? See tuleks tagastada automaatselt või vähemalt initsiatiiv peaks tulema Transpordiameti poolt. Intress peaks olema võrreldav pankade poolt pakutava 5 aasta deposiidi intressiga.

Täitmistagatise nõue on enamasti 10% lepingutasust. Pakkujad sh EKELi liikmesettevõtted on korduvalt avaldanud kahtlust tagatise toimimise otstarbekuses. Ehitustööde puhul on mõistetav 10+5% kinnipidamine, kuid projekteerimise ega omanikujärelevalve teenuse puhul ei ole 10% kinnipidamine asjakohane. Teadaolevalt ei ole Transpordiamet rahalisi garantiisid rakendanud s.t täitmistagatist ei ole realiseeritud. Kui nõue ei täida eesmärgi, siis oleks mõistlik see ümber vaadata.

Samuti toome välja probleemi maksetähtaegadega. Riik on kehtestanud maksetähtaja erinevatele maksetele (trahv kiiruse ületamise eest, erinevad lõivud, arved riigi omandis olevatelt äriühingutelt ja veel paljud muud teenused) ca 15 päeva, samas on projekteerimise ja OJV teenuse lepingutes akti kinnitamisest ja arve esitamisest tasumise tähtaeg 30-45 päeva? Ettepanek on, et maksetähtaeg oleks samuti 15 päeva Hankija poolt kinnitatud akti esitamisest (Fidicu põhimõte).

Lugupidamisega,

Kalle Karron
Tegevjuht
/allkirjastatud digitaalselt/